

Föreningen för Sveriges Kulturtidskrifter

Göteborg 27/2 2013

Remissyttrande:

Läsandets kultur (SOU 2012:65)

Vi i Föreningen för Sveriges kulturtidskrifter begränsar vårt yttrande till de delar som berör stödet till kulturtidskrifter.

Vi som arbetar med kulturtidskrifter är alla mycket medvetna om de mycket begränsade ekonomiska ramar vi arbetar under. Sverige är ett mycket litet språkområde och det finns helt enkelt inte tillräckligt med prenumeranter för att bära alla de kulturtidskrifter som behövs för att hålla ett lands kultur- och idédebatt levande. Därför uppskattar vi den föreslagna höjningen av det statliga stödet, särskilt eftersom det finns få andra sätt för oss att få inkomster. Få sponsorer eller annonsörer intresserar sig för denna kommersiellt tämligen ointressanta sfär. Dock anser vi att den föreslagna summan om två miljoner kronor är alldeles för blygsam.

Vi uppskattar den genomgång som utredningen gjort av tidskriftsmarknaden och att man där riktar ljuset mot våra ekonomiska villkor och de låga eller obefintliga arvoden vi arbetar för. En stor del av våra medlemmar arbetar helt gratis. Detta är naturligtvis inte någon optimal situation, vare sig för tidskrifternas kvalitet eller för de villkor som vi som kulturarbetare/skribenter lever under.

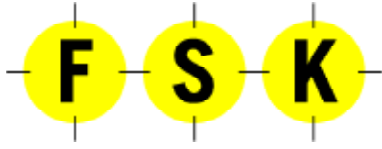
Vi anser precis som utredningen att höjningar av arvoden är mycket önskvärda och är, som sagt, mycket nöjda med förslaget om att de generella stödnivåerna bör höjas.

Men. Vi vill understryka att det finns problem med formuleringen att höjningen ska användas för att höja arvodesnivåerna. Dels därför att stödet ska räcka till så mycket mer än arvoden för de tidskrifter som är våra medlemmar och det säger sig själv att den som driver en tidskrift som får exempelvis 50.000 kronor i stöd för ett år inte får mycket pengar över för arvoden även med en liten höjning.

Många av våra medlemmar oroar sig också för att formuleringen döljer en önskan om att enbart ge dem som redan får relativt höga stöd mer pengar på bekostnad av dem som får de lägre bidragsnivåerna. Vi vill understryka att även dessa låga bidrag har mycket stor betydelse för dem som uppbär dem, både rent konkret och på ett symboliskt plan.

Ska vi få möjlighet att betala arvoden som ligger i närheten av rekommenderade dagsarvoden för journalister krävs många fler miljoner. Vi vill i sammanhanget påpeka att stödet i stort legat på ungefär samma nivå i kronor räknat, i över tjugo år, samtidigt som inflationen gröpt ur dess värde. Det är hög tid att åtminstone ge stödet sitt forna värde tillbaka.

Vi anser också att det är av stor vikt att de tidskrifter som uppbär stöd själva kan besluta över hur stödet disponeras, självklart inom ramarna för vad stödordningen anger. Vi tror att de

Föreningen för Sveriges Kulturtidskrifter

som driver tidskrifterna bäst bedömer hur man effektivast använder medlen för tidskriften och dess medarbetares bästa.

Angående de villkor våra skribenter och andra upphovsrättsinnehavare lever under vill vi också, med utgångspunkt i EU:s uthyrnings- och utlåningsdirektiv, ifrågasätta det faktum att upphovsmän som medverkar i tidskrifter som lånas ut på bibliotek, till exempel kulturtidskrifter, inte omfattas av biblioteksersättning. Biblioteksersättningen är inte och får inte bli en bidragsordning, den är och ska vara just en ersättningsordning, vars storlek de organisationer som företräder upphovsmännen har rätt att förhandla om.

Slutligen vill vi ännu en gång uttrycka vår oro över den förändrade definition av vad en kulturtidskrift är som infördes 2010. Vi har ännu inte sett vad den kan resultera i. Vi tror fortfarande att den riskerar att snäva in och göra stödet mer detaljstyrt än vad det hittills varit.

Sammanfattningsvis är vi mycket glada över den föreslagna bidragshöjningen, men skulle önskat att den varit betydligt högre. Vi är också oroade över att den nuvarande formuleringen om att höjningen ska användas till höjda arvoden kan innebära en ökad detaljstyrning av hur stödet fördelas och vilka krav som ställs på dem som får det. Detta vore olyckligt.

För Föreningen för Sveriges Kulturtidskrifter

Siri Reuterstrand, ordförande